ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

11. listopadu 2004 *

Ve spojených věcech C-186/02 P a C-188/02 P,

jejichž předmětem jsou dva opravné prostředky na základě článku 49 Statutu ES Soudního dvora, podané postupně dne 15. a 16. května 2002,

Ramondín SA, se sídlem v Logroño (Španělsko),

a

Ramondín Cápsulas SA, se sídlem v Laguardia (Španělsko),

zastoupené J. Lazcano-Iturburu Ayestaran, abogado,

účastníci řízení podávající opravný prostředek (navrhovatelky) ve věci C-186/02 P,

* Jednací jazyk: španělština.

Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, zastoupené A. Creusem Carrerasem, B. Uriartem Valientem a M. Bravo-Ferrerem Delgadem, abogados,

účastník řízení podávající opravný prostředek (navrhovatel) ve věci C-188/02 P,

přičemž dalšími účastníky řízení jsou:

Komise Evropských společenství, zastoupená F. Santaolallou Gadeou a J. L. Buendíou Sierrou, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

podporovaná

Comunidad Autónoma de La Rioja, zastoupeným J. M. Criadem Gámezem, abogado,

vedlejším účastníkem v řízení v rámci opravných prostředků,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, C. Gulmann (zpravodaj) a N. Colneric, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,
vedoucí soudní kanceláře: M. Múgica Arzamendi, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a, ve věci C-188/02 P, po jednání konaném dne 11. března 2004,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 6. května 2004,

vydává tento

Rozsudek

1 Svými opravnými prostředky se Ramondín SA a Ramondín Cápsulas SA, jakož i Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava (dále jen „Territorio Histórico de Álava") domáhají zrušení rozsudku Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 6. března 2002, Diputación Foral de Álava a další *v.* Komise (T-92/00 a T-103/00, Recueil, s. II-1385, dále jen „napadený rozsudek"), kterým byla zamítnuta jejich žaloba na zrušení směřující proti rozhodnutí Komise 2000/795/ES ze dne 22. prosince 1999 o státní podpoře poskytnuté Španělskem společnostem Ramondín SA a Ramondín Cápsulas SA (Úř. věst. 2000, L 318, s. 36, dále jen „napadené rozhodnutí").

Právní rámec

2 Podle španělské mapy regionálních podpor navržené Komisí (Úř. věst. 1996, C 25, s. 3) je nejvyšší možnou použitelnou hodnotou pro španělské Baskicko (dále jen „Baskicko") 25 % čistého ekvivalentu dotace (ESN).

3 Daňový rámec platný v Baskicku vychází z režimu hospodářské dohody stanovené španělským zákonem č. 12/1981 ze dne 13. května 1981, který byl později změněn zákonem č. 38/1997 ze dne 4. srpna 1997.

4 Na základě těchto právních předpisů může Diputación Foral de Álava za určitých podmínek upravit daňový režim použitelný na jeho území.

5 Z tohoto důvodu přijala různá daňová opatření, mimo jiné ve formě slevy na dani ve výši 45 % z částky investice (dále jen „sleva na dani ve výši 45 %") a snížení daňového základu pro daň z příjmů společností.

Sleva na dani ve výši 45 %

6 Šesté doplňující ustanovení Norma Foral č. 22/1994 ze dne 20. prosince 1994 o plnění rozpočtu Territorio Histórico de Álava za rok 1995 (*Boletín Oficial del*

Territorio Histórico de Álava, č. 5, ze dne 13. ledna 1995) stanoví:

„Na investice do nového hmotného investičního majetku uskutečněné mezi 1. lednem a 31. prosincem 1995, které přesahují 2,5 miliardy ESP podle dohody Diputación Foral de Álava, se vztahuje sleva na dani ve výši 45 % z částky investice určené Diputación Foral de Álava uplatnitelná na konečnou částku daně, která má být zaplacena.

Odečet daně, který není uplatněn z důvodu nedostatečného daňového základu, může být uplatněn v devíti letech, které následují po roce, během kterého byla uzavřena dohoda Diputación Foral de Álava.

Tato dohoda Diputación Foral de Álava stanoví lhůty a omezení použitelné pro každý případ.

Zvýhodnění uznaná na základě tohoto ustanovení budou neslučitelná s jakýmkoli jiným daňovým zvýhodněním existujícím z důvodu týchž investic.

Diputación Foral de Álava rovněž určí trvání investičního procesu, který bude moci zahrnovat též investice realizované během fáze přípravy projektu, který je základem investic."

7 Platnost tohoto ustanovení byla prodloužena pro roky 1996 a 1997 a následně byla sleva na dani ve výši 45 % zachována v pozměněné formě pro roky 1998 a 1999 pozdějšími Normas Forales.

Snížení daňového základu pro daň z příjmů společností

8 Článek 26 Norma Foral č. 24/1996 ze dne 5. července 1996 (*Boletín Oficial del Territorio Histórico de Álava* č. 90, ze dne 9. srpna 1996) stanoví:

„1. Na podniky, které zahajují svou činnost, se vztahuje snížení o 99, 75, 50, respektive 25 % z kladného daňového základu odpovídajícího jejich hospodářskému výsledku před vyrovnáním se záporným daňovým základem předchozích zdaňovacích období v průběhu čtyř po sobě následujících zdaňovacích období počínaje prvním zdaňovacím obdobím, ve kterém během čtyř let následujících po zahájení své činnosti vykazují kladný daňový základ.

[...]

2. Na poplatníky se vztahuje toto snížení za podmínky, že:

a) zahájí svou činnost se splaceným kapitálem ve výši alespoň 20 milionů ESP;

[...]

d) nevykonávali novou činnost již dříve, ať již přímo, či nepřímo, pod jiným názvem;

e) vykonávají novou činnost v provozovně nebo zařízení, kde není vykonávána žádná jiná činnost jinými fyzickými nebo právnickými osobami;

f) během prvních dvou let své činnosti investují alespoň 80 milionů ESP do hmotného investičního majetku, přičemž se rozumí, že všechny investice musí být určeny na majetek určený pro výkon této činnosti, s výjimkou těch částí majetku, které jsou pronajaty nebo postoupeny k užívání třetím osobám. Za tímto účelem se za hmotný investiční majetek považuje též majetek nabytý finančním pronájmem, pokud se nabyvatel zaváže využít kupní opci.

g) během šesti měsíců od zahájení své činnosti vytvoří alespoň deset pracovních míst a od té doby až do konce zdaňovacího období, kdy skončí jejich nárok na snížení daňového základu, takový roční průměrný počet pracovních míst udrží;

[...]

i) mají podnikatelský plán alespoň na pět let.

[...]

4. Minimální částka investic uvedená v odst. 2 písm. f) níže, jakož i počet pracovních míst uvedený v odst. 2 písm. g) jsou neslučitelné s jakýmkoliv jiným daňovým zvýhodněním zavedeným pro tyto investice nebo vytváření pracovních míst.

5. O snížení zavedené tímto ustanovením se žádá u finančního úřadu, který po ověření dodržení požadovaných výchozích podmínek případně oznámí svůj prozatímní souhlas žádající společnosti, přičemž souhlas musí být formálně potvrzen Diputación Foral de Álava.

[...]"

Skutkový základ sporu

9 Ramondín SA je společnost založená podle španělského práva zaměřená na výrobu uzávěrů pro zátkování lahví vína, šampaňského a jiných kvalitních nápojů. Od roku 1971 měla sídlo v Logroño, na území Comunidad Autónoma de La Rioja (autonomního společenství La Rioja).

10 V roce 1997 se Ramondín SA rozhodla přesunout svá průmyslová zařízení z Logroña do Laguardie, města nacházejícího se v historickém území Álavy, Baskicku. Za tímto

účelem založila Ramondín SA dne 15. prosince 1997 novou společnost Ramondín Cápsulas SA, jejímž je 99,8 % akcionářem. Předpokládalo se, že Ramondín Cápsulas SA převezme veškerou činnost Ramondín SA.

11 Na základě rozhodnutí č. 738/1997 Diputación Foral de Álava ze dne 21. října 1997 Ramondín SA získala slevu na dani ve výši 45 %, upravenou šestým doplňujícím ustanovením Norma Foral č. 22/1994. Na Ramondín Cápsulas SA, coby nově založenou společnost, se vztahovalo snížení daňového základu pro daň z příjmů společností upravené článkem 26 Norma Foral č. 24/1996.

12 Dopisem ze dne 2. října 1997 prezident Comunidad Autónoma de La Rioja zaslal Komisi Evropských společenství stížnost proti státním podporám, které byly poskytnuty Ramondín SA při příležitosti přesunutí její činnosti do Baskicka.

13 Dopisem ze dne 30. dubna 1999 (Úř. věst. C 194, s. 18) Komise sdělila španělským orgánům své rozhodnutí zahájit postup upravený v čl. 93 odst. 2 Smlouvy o ES (nyní čl. 88 odst. 2 ES), pokud jde o daňové podpory udělené baskickými úřady společnostem Ramondín SA a Ramondín Cápsulas SA.

14 Na konci postupu přijala Komise napadené rozhodnutí.

15 V článku 2 písm. a) tohoto rozhodnutí je snížení daňového základu pro daň z příjmů společností poskytnuté Ramondín Cápsulas SA posouzeno jako státní podpora neslučitelná se společným trhem. V článku 2 písm. b) téhož rozhodnutí je sleva na dani ve výši 45 % poskytnutá Ramondín SA rovněž posouzena jako státní podpora neslučitelná se společným trhem v té části, která při použití pravidla kumulace podpor převyšuje maximální hranici 25 % ESN regionálních podpor v Baskicku.

16 V článku 3 napadeného rozhodnutí Komise ukládá Španělskému království přijmout veškerá nezbytná opatření, aby byl odňat prospěch plynoucí z předmětných podpor, popřípadě aby byly podpory příjemcem navráceny.

Žaloby u Soudu a napadený rozsudek

17 Návrhy doručenými kanceláři Soudu postupně dne 19. a 26. dubna 2000 Territorio Histórico de Álava (věc T-92/00), jakož i Ramondín SA a Ramondín Capsulas SA (dále jen společně „Ramondín") (věc T-103/00) podaly žaloby směřující proti Komisi.

18 Tito žalobci navrhli zrušení napadeného rozhodnutí v rozsahu, v jakém prohlašuje za neslučitelná se společným trhem sporná daňová opatření upravená Normas Forales č. 22/1994 a 24/1996 a ukládá Španělskému království zajistit navrácení částky podpor odpovídající uvedeným opatřením.

19 Usnesením ze dne 5. června 2001 byly obě dvě věci spojeny pro účely ústní části řízení a rozsudku.

20 Napadeným rozsudkem Soud:

— zamítl žaloby;

— uložil žalobkyním náhradu nákladů řízení.

Opravné prostředky

21 Usneseními ze dne 6. března 2003 vydanými v každé z věcí C-186/02 P a C-188/02 P předseda Soudního dvora

— připustil Comunidad Autónoma de La Rioja jako vedlejšího účastníka na podporu návrhů Komise;

— zamítl návrh předložený Gobierno Foral de Navarra (vládou Navarry) na přistoupení jako vedlejší účastník na podporu návrhů navrhovatelů.

22 Ramondín navrhuje, aby Soudní dvůr:

— zrušil napadený rozsudek;

— zrušil napadené rozhodnutí v rozsahu, v jakém prohlásilo za neslučitelné se společným trhem daňové podpory upravené Normas Forales č. 22/1994 a 24/1996 a uložilo Španělskému království zajistit jejich navrácení;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

23 Territorio Histórico de Álava navrhuje, aby Soudní dvůr:

— zrušil napadený rozsudek;

— sám o sporu rozhodl a zrušil napadené rozhodnutí ohledně slevy na dani ve výši 45 % a snížení daňového základu pro daň z příjmů společností;

— podpůrně vrátil věc Soudu;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení v prvním stupni a nákladů řízení o opravném prostředku.

24 Vzhledem k tomu, že se Komise při ústní části řízení vzdala námitky nepřípustnosti opravného prostředku podaného Territorio Histórico de Álava, navrhuje v konečném výsledku v každé z obou věcí C-186/02 P a C-188/02 P, aby Soudní dvůr:

— zamítl opravné prostředky;

— uložil navrhovatelům náhradu nákladů řízení.

25 La Comunidad Autónoma de La Rioja ve věcech C-186/02 P a C-188/02 P na podporu Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

— zamítl opravné prostředky;

— uložil navrhovatelům náhradu nákladů řízení.

Důvody opravného prostředku pro zrušení napadeného rozsudku

26 Ve svém návrhu Ramondín vznesla čtyři důvody opravného prostředku pro zrušení napadeného rozsudku vycházející:

— z nedostatku legitimace Comunidad Autónoma de La Rioja k podání stížnosti Komisi;

— z nesprávného posouzení sporných daňových opatření jako státních podpor neslučitelných se společným trhem;

— z nesprávného právního posouzení provedeného Soudem, když neuznal existenci zneužití pravomoci Komise;

— z nesprávného právního posouzení provedeného Soudem, když neuznal porušení zásady rovného zacházení.

27 Vyjádřením předloženým dne 18. února 2004 sdělila Soudnímu dvoru, že trvá pouze na svém důvodu opravného prostředku vycházejícím ze zneužití pravomoci a z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku v tomto bodě a že bere své ostatní důvody opravného prostředku zpět.

28 Ve svém návrhu Territorio Histórico de Álava vzneslo šest důvodů opravného prostředku pro zrušení napadeného rozsudku vycházejících:

— z nesprávného posouzení sporných daňových opatření jako státních podpor neslučitelných se společným trhem;

— z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku v tomto bodě;

— z nesprávného právního posouzení provedeného Soudem, když rozhodl, že sporná opatření nebyla existujícími podporami;

— z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku v tomto bodě;

— z nesprávného právního posouzení provedeného Soudem, když neuznal existenci zneužití pravomoci Komise;

— z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku v tomto bodě.

29 Vyjádřením předloženým dne 20. února 2004 Territorio Histórico de Álava sdělilo Soudnímu dvoru, že:

— částečně trvá na prvním a druhém důvodu opravného prostředku, které vycházejí z nesprávného posouzení sporných daňových opatření jako státních podpor neslučitelných se společným trhem a z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku v tomto bodě;

— trvá na svém pátém a šestém důvodu opravného prostředku, které vycházejí z existence zneužití pravomoci, respektive z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku v tomto bodě;

— své ostatní důvody opravného prostředku bere zpět.

K opravným prostředkům

30 Po vyslechnutí účastníků řízení a generální advokátky k tomuto bodu je namístě v souladu s článkem 43 jednacího řádu Soudního dvora tyto dvě projednávané věci spojit pro účely rozsudku z důvodu, že spolu souvisejí.

K důvodům opravných prostředků vycházejícím jednak z nesprávného právního posouzení provedeného Soudem, když neuznal existenci zneužití pravomoci, a jednak z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku v tomto bodě

Argumentace účastníků řízení

31 Ramondín vytýká Soudu, že v bodech 82 až 88 napadeného rozsudku zamítl její žalobní důvod vycházející ze zneužití pravomoci, kterého se dopustila Komise. Komise použila pravomoc, kterou má v rámci postupů v oblasti státní podpory, což je oblast, ve které má výlučnou pravomoc a rozsáhlá oprávnění, pro provedení daňové harmonizace. Taková harmonizace však ve skutečnosti spadá pod postup upravený v článcích 101 Smlouvy o ES (nyní, po změně, článku 96 ES) a 102 Smlouvy o ES (nyní článku 97 ES), který svěřil pravomoc Radě Evropské unie.

32 Komise začala u malých společenství a malých členských států, které mají omezenou kapacitu pro rozhodování a podnikání příslušných kroků. Jednala tak z důvodu obtíží, se kterými se setkala v oblasti daňové harmonizace, když se mocné členské státy odmítly vzdát svých pravomocí.

33 Jelikož podle Ramondín byla jedinou objektivní hmatatelnou skutečností v této věci neexistence stížnosti soutěžitele, bylo třeba předpokládat, že sledované cíle byly jiné, než bylo tvrzeno. Zahájený postup byl tedy již od počátku zatížen vadami.

34 Territorio Histórico de Álava má za to, že Soud měl uznat existenci zneužití pravomoci. Táže se na důvody, které vedly Komisi k zahájení četných postupů proti baskickým Normas Forales. Táže se rovněž na důvody, ze kterých byla řada daňových opatření vypuštěna ze seznamu, který zpracovala skupina zvaná „Primarolo", pověřená Radou, aby odhalila daňová opatření, která by měla být odstraněna za účelem daňové harmonizace, a která by poté tedy mohla být napadena prostřednictvím postupů v oblasti státní podpory.

35 Podle jeho názoru zdrženlivost několika členských států znemožňuje jakoukoliv dohodu v Radě, pokud jde o daňovou harmonizaci. Proto tedy Komise zvolila rychlejší a jednodušší cestu a použila postup pro státní podporu.

36 Territorio Histórico de Álava rovněž vytýká Soudu nedostatek odůvodnění, pokud jde o žalobní důvod vycházející ze zneužití pravomoci. Soud poskytl dosti povrchní odpověď, když se zdržel diskuse o důvodech, ze kterých Komise zahájila četné postupy proti baskickým Normas Forales, a když neprozkoumal důvod, ze kterého byla výše uvedená řada daňových opatření vypuštěna ze seznamu, který zpracovala skupina Primarolo, aby mohla být napadena prostřednictvím postupů v oblasti státní podpory.

37 Komise má v odpovědi na argumentaci Ramondín za to, že Soud v bodech 82 až 87 napadeného rozsudku správně uvedl, že nebyly splněny podmínky vyžadované judikaturou Společenství pro posouzení existence zneužití pravomoci. V projednávaném případě se obvinění ze zneužití pravomoci zakládalo na tom, že Ramondín subjektivně posoudila chování Komise. Toto posouzení není podepřeno žádnými objektivními skutečnostmi. Nezakládá se tedy na žádných rozhodných

indiciích, jak vyžaduje judikatura, ale na čistě subjektivních tvrzeních o údajných záměrech Komise.

38 Ve skutečnosti se Ramondín v rámci svého žalobního důvodu spokojila se zopakováním svého krajně restriktivního výkladu pojmu podpory a znaku selektivity. Údajné zneužití pravomoci spočívalo pouze v jiném výkladu pojmu podpory, než je výklad zastávaný Ramondín.

39 V odpovědi na argumentaci Territorio Histórico de Álava Komise tvrdí, že se žalobního důvodu vycházejícího ze zneužití pravomoci tento žalobce u Soudu nedovolával. Tento důvod opravného prostředku je tedy zjevně nepřípustný. V každém případě není opodstatněný, ze stejných důvodů, které jsou namítány vůči Ramondín. A konečně, Soud odůvodnil napadený rozsudek dostatečně k tomu, aby mohl zamítnout uvedený žalobní důvod.

40 Comunidad Autónoma de La Rioja tvrdí, že důvod opravného prostředku vznesený Territorio Histórico de Álava vycházející ze zneužití pravomoci je nepřípustný, protože se ho Territorio Histórico de Álava nedovolávalo před Soudem.

41 V každém případě má za to, že Ramondín a Territorio Histórico de Álava nepodávají žádnou objektivní, rozhodnou a souhlasnou indicii, která by umožnila dovodit závěr, že cíl sledovaný Komisí přijetím napadeného rozhodnutí spočíval v provedení daňové harmonizace.

Závěry Soudního dvora

42 Na rozdíl od tvrzení Komise a Comunidad Autónoma de La Rioja vzneslo Territorio Histórico de Álava před Soudem již v návrhu na zahájení řízení v bodech 71 a následujících žalobní důvod vycházející ze zneužití pravomoci, kterého se dopustila Komise.

43 Tento žalobní důvod byl zkoumán ve vztahu k Ramondín a Territorio Histórico de Álava v bodech 82 až 88 napadeného rozsudku.

44 Soud přesně připomenul, že akt je stižen vadou spočívající ve zneužití pravomoci pouze v případě, že se na základě objektivních, rozhodných a souhlasných indicií jeví, že byl přijat za jediným nebo více méně rozhodujícím účelem, jímž bylo dosáhnout jiných než dovolávaných cílů (viz zejména rozsudek ze dne 22. listopadu 2001, Nizozemsko *v.* Rada, C-110/97, Recueil, s. I-8763, bod 137 a judikatura tam uvedená).

45 V bodech 85 až 87 analyzoval a posoudil tvrzení a argumenty žalobců. Rozhodl, že žalobci nepředložili žádnou objektivní indicii, která by dovolila učinit závěr, že skutečným cílem, který sledovala Komise přijetím napadeného rozhodnutí, bylo dosáhnout daňové harmonizace.

46 Tímto provedl posouzení skutkového stavu, které nepředstavuje, s výhradou zkreslení důkazů, které mu byly předloženy, právní otázku, která podléhá jako taková kontrole Soudního dvora (viz zejména rozsudky ze dne 21. června 2001,

Moccia Irme a další *v.* Komise, C-280/99 P až C-282/99 P, Recueil, s. I-4717, bod 78, a ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další *v.* Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Recueil, s. I-8375, bod 285).

47 Navrhovatelé se omezují na to, že formou tvrzení zpochybňují toto posouzení skutkového stavu. Nepředkládají žádnou indicii, která by byla způsobilá prokázat, že Soud zkreslil důkazní prostředky, které mu byly předloženy. V každém případě nelze tvrdit, že Soud musel z neexistence stížnosti konkurenčního podniku dovodit závěr, že cíle sledované Komisí byly jiné, než bylo tvrzeno. Samotná neexistence stížnosti nepřipouští takovou domněnku.

48 Z toho vyplývá, že důvod opravného prostředku vycházející ze zneužití pravomoci musí být zamítnut.

49 Co se týče důvodu opravného prostředku vycházejícího z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku v tomto bodě, je namístě shledat, že Ramondín jej ve svém opravném prostředku nevznesl.

50 Ramondín tedy tím, že ve svém vyjádření předloženém 18. února 2004 uvedla, že trvá na svém důvodu opravného prostředku vycházejícím z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku u žalobního důvodu vycházejícího ze zneužití pravomoci, vznáší ve skutečnosti nový důvod opravného prostředku. Tento důvod je nepřípustný na základě čl. 42 odst. 2 a článku 118 jednacího řádu Soudního dvora.

51 Pokud jde o Territorio Histórico de Álava, které vznesło důvod opravného prostředku vycházející z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku a trvalo na něm ve svém vyjádření předloženém dne 20. února 2004, je třeba shledat, že tento rozsudek uvádí:

— v bodě 85, že veškerá argumentace žalobců je založena na domněnkách týkajících se možných důvodů v pozadí napadeného rozhodnutí a že tito žalobci neprokázali ani existenci jakékoliv faktické harmonizace provedené na úrovni Společenství napadeným rozhodnutím;

— v bodě 86, že Territorio Histórico de Álava se dovolává věcí, které vedly k vydání usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 16. února 2000, Juntas Generales de Guipúzcoa a další (C-400/97 až C-402/97, Recueil, s. I-1073), tedy věcí, v rámci kterých Komise podle názoru žalobce zpochybnila normativní působnost baskických úřadů v daňové oblasti, když shledala, že Normas Forales představují státní podporu, pokud jsou použitelné výlučně na určité území členského státu;

— v bodě 87, že tento poslední argument musí být zamítnut vzhledem k tomu, že Komise se v napadeném rozhodnutí za účelem prokázání, že daňová zvýhodnění, která obdržela Ramondín, jsou státní podporou spadající do působnosti článku 92 Smlouvy o ES (nyní, po změně, článek 87 ES), neopírala o hledisko regionální selektivity.

52 Toto odůvodnění se jeví jako dostatečné vzhledem k argumentaci předložené před Soudem v žalobě a v replice, tedy argumentaci, která neobsahuje žádný odkaz na vypuštění řady daňových opatření ze seznamu zpracovaného skupinou vytvořenou Radou.

53 Z toho vyplývá, že důvod opravného prostředku Territorio Histórico de Álava, který vychází z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku, pokud jde o údajné zneužití pravomoci, kterého se dopustila Komise, musí být zamítnut.

K důvodům opravných prostředků Territorio Histórico de Álava, které vycházejí jednak z nesprávného posouzení sporných daňových opatření jako státních podpor neslučitelných se společným trhem a jednak z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku v tomto bodě

Argumentace účastníků řízení

54 Territorio Histórico de Álava před Soudem tvrdilo, že Komise porušila článek 92 Smlouvy, když posoudila jako státní podporu neslučitelnou se společným trhem slevu na dani ve výši 45 % a snížení daňového základu pro daň z příjmů společností z důvodu, že Normas Forales č. 22/1994 a č. 24/1996 představovaly zvláštní opatření zvýhodňující „určité podniky". Uplatnilo, že případný selektivní charakter tohoto opatření byl v každém případě odůvodněn povahou a uspořádáním daňového systému.

55 Territorio Histórico de Álava vytýká Soudu, že v bodech 23 až 65 napadeného rozsudku odmítl tuto argumentaci, a že tak při použití článku 92 Smlouvy provedl nesprávné právní posouzení.

56 Ve svém vyjádření předloženém dne 20. února 2004 uvádí, že trvá na svém důvodu opravného prostředku pro zrušení, ale ve stadiu předcházejícím stadiu, kdy bylo sporné daňové opatření posouzeno jako státní podpora. Uplatňuje, že během řízení v prvním stupni tvrdilo, že tato opatření byla vyloučenaz oblasti působnosti článku

92 Smlouvy, jelikož byla coby daňová opatření odůvodněna dosažením cíle hospodářské politiky. Soud měl za to, že toto nevylučuje posouzení státních podpor jako neslučitelných se Smlouvou. Tento závěr je nesprávný, protože je formulován ve špatném stadiu výkladového postupu. Ve skutečnosti bylo třeba před případnou otázkou posouzení státních podpor posoudit, zdali daňová opatření přijatá před závěry Rady Ecofin ze dne 1. prosince 1997 ve věcech daňové politiky (Úř. věst. 1998, C 2, s. 1) a před sdělením Komise ze dne 10. prosince 1998 o uplatňování pravidel týkajících se státních podpor na opatření vztahující se k přímým daním podniků (Úř. věst. C 384, s. 3; Zvl. vyd. 08/01, s. 277) byla vyloučena z kontroly státních podpor. Jestliže totiž taková opatření spadala pod rámec průmyslové politiky uplatňované dotyčným členským státem, měla být vyloučena *ab initio* z oblasti působnosti článku 92 Smlouvy.

57 Territorio Histórico de Álava v témže vyjádření dodává, že rovněž trvá na svém důvodu opravného prostředku vycházejícím z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku, pokud jde o vznesenou právní otázku.

58 Komise má za to, že důvod opravného prostředku vycházející z nesprávného posouzení sporných daňových opatření jako státní podpory neslučitelné se společným trhem tak, jak na něm navrhovatel trvá, vyžaduje ještě i přes změnu své formulace, aby Soudní dvůr přezkoumal otázku, zda mají tato opatření charakter podpory. Analýza článku 92 Smlouvy totiž neobsahuje žádné stadium předcházející stadiu jednání o posouzení státní podpory, přičemž daňová povaha opatření není rozhodná pro stanovení, zda se jedná o podporu, či nikoli. Mimoto závěry Rady Ecofin ze dne 1. prosince 1997 ve věcech daňové politiky a k nim připojeného kodexu chování nemohly změnit dělbu pravomocí stanovenou ve Smlouvě. Za těchto podmínek Territorio Histórico de Álava trvá na zpochybnění přijatého posouzení státní podpory, pokud jde o sporná daňová opatření, když zpochybňuje pravomoc Komise.

59 Comunidad Autónoma de La Rioja má za to, že Territorio Histórico de Álava trvá ve skutečnosti na tom, že sporná daňová opatření nejsou státními podporami, i když nyní uvádí nové důvody na podporu svého názoru. Soudní dvůr by tedy neměl vyloučit přezkoumání a posouzení těchto opatření podle článku 92 Smlouvy.

Závěry Soudního dvora

60 Je namístě připomenout, že umožnit účastníku řízení, aby vznesl žalobní důvod, který nevznesl u Soudu, poprvé až před Soudním dvorem, znamená umožnit mu, aby předložil Soudnímu dvoru, jehož pravomoc ve věci opravného prostředku je omezena, spor v širším rozsahu než spor, který projednával Soud. V rámci opravného prostředku je tedy příslušnost Soudního dvora omezena na posouzení právního řešení žalobních důvodů projednávaných u Soudu prvního stupně (viz zejména rozsudky ze dne 1. června 1994, Komise *v.* Brazzelli Lualdi a další, C-136/92 P, Recueil, s. I-1981, bod 59; ze dne 28. května 1998, Deere *v.* Komise, C-7/95 P, Recueil, s. I-3111, bod 62, a ze dne 10. dubna 2003, Hendrickx v. Cedefop, C-217/01 P, Recueil, s. I-3701, bod 37).

61 V projednávaném případě Territorio Histórico de Álava netvrdilo v prvním stupni, že:

— sporná daňová opatření jako taková nespadají do oblasti působnosti práva státních podpor;

— článek 92 Smlouvy se použije na ustanovení daňového práva až počínaje závěry Rady Ecofin ze dne 1. prosince 1997 ve věcech daňové politiky a sdělením Komise ze dne 10. prosince 1998 o uplatňování pravidel týkajících se státních podpor na opatření vztahující se k přímým daním podniků.

62 Ve skutečnosti poukázalo na hospodářsko-politické cíle opatření spočívajícího ve snížení daňového základu v rámci jednání ohledně selektivity tohoto opatření, to znamená ve stadiu jednání týkajícím se posouzení uvedeného opatření jako státní podpory neslučitelné se společným trhem ve smyslu článku 92 Smlouvy.

63 Soud přezkoumal odpovídající argumentaci v bodě 51 napadeného rozsudku.

64 Argument předložený Soudnímu dvoru v rámci projednávaného opravného prostředku, podle kterého sporné daňové opatření bylo v podstatě vyloučeno *ab initio* z oblasti působnosti článku 92 Smlouvy, a tedy ze samotné kontroly Komise, ve stadiu předcházejícím právním úvahám, tedy představuje žalobní důvod poprvé předložený teprve v rámci opravného prostředku.

65 Tento nový žalobní důvod musí být prohlášen za nepřípustný, stejně tak jako důvod opravného prostředku vycházející z nedostatku odůvodnění napadeného rozsudku k vznesené právní otázce, vzhledem k tomu, že druhý důvod opravného prostředku je neoddělitelný od prvního.

66 Ze všech předcházejících skutečností vyplývá, že opravné prostředky musejí být zamítnuty.

K nákladům řízení

67 Podle čl. 122 prvního pododstavce jednacího řádu Soudního dvora, jestliže není opravný prostředek opodstatněný, Soudní dvůr rozhoduje o nákladech řízení.

68 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora, který se použije na řízení o opravném prostředku na základě článku 118 téhož jednacího řádu, je účastníku řízení, který byl ve sporu neúspěšný, uložena náhrada nákladů řízení, jestliže druhý účastník řízení náhradu nákladů ve svém návrhu požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise a Comunidad Autónoma de La Rioja náhradu nákladů řízení ve svých návrzích požadovaly a navrhovatelé byli ve sporu neúspěšní, je namístě, aby kromě toho, že ponesou své vlastní náklady, jim byla též uložena náhrada nákladů Komise a Comunidad Autónoma de La Rioja.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

1) Věci C-186/02 P a C-188/02 P se spojují pro účely rozsudku.

2) Opravné prostředky se zamítají.

3) Navrhovatelům se kromě toho, že ponesou své vlastní náklady, ukládá též náhrada nákladů Komise Evropských společenství a Comunidad Autónoma de La Rioja.

Podpisy.